

Перед початком засідання Президії НАН України 27 березня 2013 року академік НАН України Б.Є.Патон привітав академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права НАН України академіка НАН України О.С.Онищенка з приводу його 80-річного ювілею.

Далі учасники засідання заслухали й обговорили доповідь академіка-секретаря Відділення економіки НАН України, директора Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України академіка НАН України Е.М.Лібанової про Національну доповідь «Сталий людський розвиток: забезпечення справедливості».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, Міністр соціальної політики України Н.Ю.Королевська, керівник Головного управління з питань економічної політики та впровадження економічних реформ Адміністрації Президента України І.Г.Веремій, голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України академік НАН України В.П.Семиноженко, віце-президент НАН України, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць.

Стрижневою ідеєю Національної доповіді «Сталий людський розвиток: забезпечення справедливості» є трактування сутності цивілізаційного процесу на засадах людиноцентричності соціуму, економіки та екології. Головною передумовою і водночас результатом успішного розвитку визначено справедливість стосовно тих поколінь, які нині живуть і які прийдуть у цей світ у майбутньому.

У доповіді наведені докази того, що процеси людського розвитку в Україні відповідають глобальним трендам і спрямовані на досягнення вищих соціогуманітарних цілей держави. Доведено, що досягнення усталеності людського розвитку можливе за кількох умов: світоглядної позиції еліти та провідних суб'єктів економічних, екологічних та соціальних відносин; оволодіння інтелектуальними діячами новою парадигмою; впровадження нових моделей споживчої, трудової та соціальної поведінки населення; розроблення і втілення державної політики механізмів подолання системних обмежень гуманізації суспільного розвитку.

У виступі Міністра соціальної політики України Н.Ю.Королевської зазначалося, що перед міністерством сьогодні стоять серйозні виклики, бо «старі методи та підходи до їх вирішення на основі постійного гасіння пожежі вже не працюють. Наше завдання – дивитися далі, шукати відповіді на існуючі

запитання та розробляти соціальну політику на більш далеку перспективу», й додала, що зараз у Міністерстві соціальної політики України йде напрацювання Концепції соціального розвитку держави на 2013–2023 роки і активну участь у цьому беруть представники наукових кіл. Крім того, за її словами, реалізуються завдання щодо розвитку ефективної зайнятості населення, створення високотехнологічних робочих місць, підвищення доходів громадян, легалізації заробітної плати та інших актуальних питань.

Академік НАН України Б.Є.Патон звернув увагу присутніх, що впродовж останніх років Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України на постійній основі здійснюється розробка та представлення у вигляді національних доповідей концептуальних документів щодо найбільш гострих питань розвитку держави та суспільства.

Чергова вже четверта національна доповідь, підготовлена академіком НАН України Е.М.Лібановою за участю фахівців Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи, Державної установи «Інститут економіки та прогнозування», Інституту економіки природокористування та сталого розвитку, Інституту соціології, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф.Кураса НАН України, є фундаментальною розробкою прогностичного характеру. В її рамках проведено всебічний міждисциплінарний аналіз комплексу проблем, пов'язаних із забезпеченням справедливості та усталеності соціально-економічного розвитку, окреслено цілісну систему пріоритетів стратегії сталого людського розвитку, визначено шляхи подолання негативних чинників формування та використання природних, економічних і соціальних ресурсів.

Досвід показав, що лише зусиллями академічної науки можуть створюватися прогностичні і програмні документи, які найбільш глибоко і неупереджено розкривають загальну картину й головні завдання, що стоять перед державою та суспільством.

Великий суспільний резонанс та підвищений інтерес українського політикуму й громадськості до національних доповідей свідчать про вірність обраного способу взаємодії з владою і суспільством та досягнення тісної предметної співпраці на постійних засадах з органами державної влади.

Разом з тим, як наголошувалось, необхідно рекомендувати Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України опрацювати питання щодо якомога ширшого висвітлення положень доповіді у засобах масової інформації. Також дуже важливо не обмежувати подальшу співпрацю з органами влади виключно надсиланням національної доповіді. Установи-співвиконавці мають забезпечити адресність надходження до владних структур аналітичних матеріалів за напрямками, висвітленими в доповіді.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про порядок відбору молодих учених НАН України для заслуховування на засіданнях Президії НАН України; про схвалення Концепції проекту Закону України «Про Національну академію наук України» та забезпечення розроблення відповідного законопроекту; про виконання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій» від 02.10.2012 № 5407-VI»; про роботу Експертної ради з питань оцінювання тем фундаментальних науково-дослідних робіт при Національній академії наук України у 2012 році; про голову Наукової ради з проблеми «Механіка деформівного твердого тіла»; про заснування премії імені В.Ю.Чаговця НАН України; про започаткування збірника наукових праць «Матеріали до української етнології»; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України